

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industri

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozeml
45 D, mesečno 15 D;

LETO VII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 4. decembra 1924.

t leta
bljani.

144.

Ravnatelj Urada za pospeševanje obrti ing. Gvidon Gulič:

V resnih časih za smotreno ureditev obrtnega pospeševanja v Sloveniji.

Pod gornjim naslovom je izšel dne 20. m. m. članek v »Trgovskem listu«, naslednjega dne pa podoben članek v »Slov. Narodu«. Naj mi bo tem potom dovoljeno se zahvaliti piscu teh člankov g. dr. Windischerju, ki je zelo živo naslikal vzroke, zakaj se ne more urad za pospeševanje obrti v Ljubljani po preobratu primerno razvijati ter doseči rezultatov, ki bi jih bilo pričakovati od tako potrebne institucije.

Predno zavzamem stališče glede predloga g. dr. Windischerja, da naj se nasloni urad za pospeševanje obrti v Ljubljani na trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani, moram ponoviti nekaj podatkov, ki nam jasno kažejo skrb države za našo institucijo. Da se me ne bo krivo razumelo, priznam že v naprej veliko skrb in interes, ki ga je pokazal ob vsaki priliki g. dvorni svetnik dr. R. Marn, kot načelnik tukajšnjega oddelka ministrstva za trgovino in industrijo, kadar je šlo za razvoj ali pa materialno podporo urada za pospeševanje obrti. Zalibog tudi vse njegovo prizadevanje ni imelo uspeha, ker leži napaka že v ustroju institucije.

Urad za pospeševanje obrti je striktno vezan na proračun, ki ne vpoštevata potreb urada, ne more uspešno delovati toliko časa, dokler niso v proračunu odobrene postavke, ki odgovarjajo njegovi faktični potrebi. Bivši zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem je prejel leta 1914. samo za prireditve tečajev 11.150 zlatih kron, sedanjí na celo Slovenijo razširjeni urad pa v proračunskih letih 1922/23 in 1923/24 po 5000 Din, v letu 1924/25 pa bornih 6500 Din. Za publikacije, podpore, odnosno za prirejanje razstav je dobival bivši zavod pred vojno letno čez 2000 zlatih kron, sedaj pa ni v te namene na razpolago niti vinarja. Podobno so dotirane knjižnica itd. K temu pride še redukcija uradništva,

ki je pobrala uradu strokovnega učitelja za čevljarstvo in dve pisarniški moči. Imenovanje novega učitelja za čevljarstvo se iz meni neznanih vzrokov v Beogradu zavlakuje in zdi se mi, da se vse urgence z isto naglico rešujejo kot imenovanje samo; medtem se pri uradu nabirajo vedno nove prijave za tečaje.

Razven zgoraj omenjenih nedostatkov pridejo v poštev še birokratični, ki okostenijo še tako potrebno in življenja zmožno institucijo.

Predlog g. dr. Windischerja, da naj se urad za pospeševanje obrti tesneje nasloni na trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani, je tako umesten, da bi njegova izvršitev na mah odpravila zgoraj navedene nedostatke. Do podobnih zaključkov je prišel na seji obrtnega sosveta urada za pospeševanje obrti meseca aprila t. l. tudi g. Eng. Franchetti, ki je predlagal, naj se urad nasloni na trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani in se na ta način omogoči uradu za pospeševanje obrti, da neovirano izpolnjuje svojo nalogo. Pri tesnejši naslonitvi urada na trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani bi se radi večjih dohodkov pomnožilo število strokovnih tečajev. Razven stalnih tečajev za krojače, čevljarje in eventuelno mizarje ter lončarje bi se vršili knjižnovodski tečaji, ki bi istočasno spopolnjevali trgovsko znanje obrtnika. Urad bi lahko prirejal tudi tečaje za lesna dokončevalna dela, za brivce, za avtogensko varenje in druge. Razvoj tehnike je v zadnjih letih tako nagel, da je seznanitev obrtnikov z najnovejšimi delovnimi metodami prepotrebeni predpogoj za uspešno konkurenco z inozemskimi proizvodi. Le cenin in kvalitativno dober izdelek usposobi obrtnika, da lahko dobičkasno poveča produkcijo. Nova preuredba urada bi omogočila, da bi bili njegovi uslužbenci v stalni zvezi z indu-

strijsko in obrtno bolj razvitim inozemstvom, da posejajo inozemske razstave ter prinesejo s seboj vse ono znanje, ki našemu obrtništvu radi tukajšnjih bolj provincijalnih razmer manjka. Ne smemo namreč pozabiti na nalogo, ki čaka našega podjetnega obrtnika ravno v naši novi državi. Kreditiranje strojev, posojila po nizki obrestni meri na eni strani, evidenca in posredovanje pri državnih dobavah za vojsko, železnico itd. na drugi strani, bi posebno v teh prvih letih po preobratu zasiguralo našemu obrtniku na jugu naše države ono stališče, ki si ga bo moral v doglednem času priboriti. Prepotreben denar za uresničitev teh predlogov bi morali po preuredbi urada poleg države prispevati tudi trgovska in obrtniška zbornica, mestna občina in druge korporacije, kakor je bilo že pred vojno.

Tudi v naprej naj bo glavno delovanje urada tehnično didaktičnega značaja. Zato je nujno potrebno, da ima knjižnica na razpolago najnovejše strokovne knjige.

Urad bi imel pri naslonitvi na trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani tudi za našo industrijo večji pomen. Zelo pomanjkljiva in deloma neizvršljiva je dandanes preizkušnja na novo nabavljenih, oziroma popravljenih strojev glede od tovarne danih garancij. Posebno v spornih zadevah bi bilo posredovanje urada

koristno. Ker ne poseduje naša tehnika do danes onih sredstev, ki so potrebna posebno za strojniške preizkušnje, bi bila po mojem mnenju baš naloga urada, da izpolni to vrzel. Kako potrebna je racijonalna izbira različnih goriv in koliko tisoč ton bi se dalo prihraniti našemu narodnemu gospodarstvu, ve itak vsak industrijalec. Naj omenim samo, da sem naletel v svoji praksi na ne ravno majhne obrate, k so kurili s 25% nim efektom ter na parve stroje, ki so radi prestavitve krmila dosegli komaj polovico delazmožnosti. Podobno je pri vodnih napravah. Tudi tu je posebno v spornih zadevah neporečno merjenje vode, efekta itd. od objektivne uradne osebe condicio sine qua non za planiranje raznih sporov. Upati je torej, da bi se s preorganizacijo urada posebno, ako se uslužbence, od katerih se zahteva pošteno delo, tudi pošteno plača, pripomoglo naši obrti in industriji, da doseže stališče, ki ji je v naši novi državi predestinirano. Točne in zanesljive evidence, ki bi jih zbral urad in primerno spopolnil, bi istega usposobile, da podaja neoporečne informacije. Tako postopanje bi na vsak način privabilo dandanes tako malo orientirane proizvajalce, da se z vedno večjim zaupanjem obračajo na to popolnoma našo in za naše potrebe preustrojeno institucijo.

* * *

Dr. Milan Podgornik.

Kaj mora izvoznik vedeti o uverenjih o osiguranju valute?

4. Glavna vsebina Uverenj.

Poleg že predtiskanega besedila in številke uverjenja in razen navedbe odloka Gen. insp. o pooblastitvi dotične banke za trgovanje z devizami se morajo v uverjenju navesti sledeče točke:

1. ime izvoznika, katero mora odgovarjati imenu odpošiljatelja blaga, označenemu na tovrnem listu (ali tam podpisane). Na ime kake druge osebe izdajajo banke uverjenja le, ako se oseba, ki želi uverjenje, zadost-

no legitimira kot pooblaščenec onega, na čigar ime naj se uverjenje glasi; kajti izvoznik ima od vsakega izvoza poseben davek plačati (tuzemec 1%, drugi 2%);

2. državljanstvo izvoznika;

3. celotna vsota uverjenja, t. j. vrednost blaga, namenjenega izvozu. Ta vsota se lahko navede v dinarjih ali pa v kaki tuji veljavi. Ceno blaga je vsekakor navesti v dinarjih; za preračunavanje v tujo veljavo je merodajen srednji borzni tečaj dotične devize na dan izdaje uverjenja;

LISTEK.

Pismo iz Pariza.

30. novembra 1924.

Kdor je poznal lahkoživi Pariz v predvojnem času ali kdor je imel priliko opazovati razposajeno vrvenje po njegovih ulicah neposredno po vojni, se mu bo zdela današnji »moderni Babel« komaj še vreden tega imena. Ne da bi bilo manj življenja po pariških trgih in bulevarjih, kakor ga je bilo nekdanj; nasprotno, še več ga je, toda postalo je drugačno. Potratno razkošje in nebrzdano veseljaštvo, ki je kraljevalo v sreč Francije izza dobe nazivane »fin de siècle« prav tja do praga svetovne vojne, se je umaknilo resnejšemu pojmovanju življenja. Moralna depresija, spremljevalka premagancev, se je pomaknila proti vzhodu in duši zdaj Berlin s svojo ponožnjaško atmosfero. Tudi vojaštva — ameriškega, angleškega, črnega, žoltga, vseh barv — ki je dajalo med vojno in še dolgo po sklenjenem premirju Parizu značaj velikega mednarodnega taborišča, tudi njega ni več. Le tupatam vidiš na ulici vojaka, redkokdaj oficirja, izven službe vedno brez orožja. Skoro nič te ne spominja več na vojno. V prostranem Luksenburškem vrtu se igra vsako popoldne na stotine ljubkih otrok, toda nikjer ne vidiš puške, sablje, čelade, nikakih mladih

vojakov. Samo žogo bijejo z nenavadno vnemo, to jim je ostalo od Amerikancev. Nikjer ne čuješ več izraza »Boche«, ki je bil še pred kratkim edino ime za Nemca. Materijelni sledovi vojne so razmeroma redki. Ob glavnem vходу v rudarsko visoko šolo (Ecole nationale supérieure des Mines) na Sentmihelskem bulevarju so videti znatne poškodbe zidu, ki jih razlaga skromna plošča z napisom: Bombardement de Paris, 30. janvier 1918. Slabše poškodbe so vidne na poslopju vojnega ministrstva na Senžermenskem bulevarju. Zelo številni so invalidi, dasi tudi ti skušajo s protezami in drugimi pripomočki zabrisati sledove vojnih grozot. Samo ob posebnih prilikah se snidejo, da vzbude javno vest, ki preti za spat. Tako so se zbrali na dan šeste obletnice premirja, 11. novembra, na Elizejskih poljanah, da v pretresljivi manifestaciji opozore javnost nase. V nepreglednih vrstah so se pomikali, liki brezkončen pogreb, proti invalidskemu domu slepci in hromci, zastrupljeni in ječičniki, štiridesettisoč mož. Veliko število, in vendar le nezaten del trpljenja, ki ga je prestala Francija in ki je našlo viden odmev v njenem sreč, ki se imenuje Pariz. Iz take preizkušnje izide prerojen in očiščen človek in narod.

Današnji Parizan je resen, skromen, varčen, delaven. To kaže že njegova obleka. Nikjer ni opaziti niti najmanjše gizdavosti, posebno ne pri moških, ki so

sicer dostojno, a vedno skromno opravljeni. Kakor v vsem Parizu ne vidiš bosa ali slabo obutega človeka, tako tudi ne najdeš moškega, ki bi hotel s svojo obleko vzbujati pozornost. Celo poleti, ob najhujši vročini, redkokdaj vidiš moškega v svetli obleki, in še ta navadno ni Parizan. Tudi ženske se ogibljejo ekstravagantnih toalet in kričevih barv. Ogromna večina Parizank nosi plašč za 125 frankov, in če je okrašen s skromnim ovratnikom iz opusuma, stane k večjemu 200 frankov. Seveda je videti po pariških izložbah mnogo zelo drage robe, toda ta je namenjena ali za izvoz, ali pa za ono tenko plast velikih bogatašev, ki v večmilijonskem mestu za splošno karakterizacijo skoro ne prihajajo v poštev. Edino, kar se ti zdi pri pariških sprehodih odvratno, je razmeroma velika množica žensk z neokusno pobarvanimi lici in ustnicami. To je očitna zmota v pojmovanju lepote, ki pa v zadnjem času tudi že znatno pojema.

Da se prepričaš, koliko se v Parizu dela, ti ni treba hoditi v velike tvornice, v trgovske hiše, v šole in knjižnice, ki jih je na tisoče, zadostuje ti pogled na ulico ob gotovem času dneva, ko vse hiti na delo in se zdi vse mesto kakor velikan-sko mravljišče. Ob takem času so vsa prometna sredstva do zadnjega prostora izrabljena. Električna podzemna železnica, ki meri okoli 100 kilometrov krasno izdelane dvotirne proge, odpravlja ob

takih prilikah z vsake svojih 170 postaj vsako drugo ali tretjo minuto vlak z najmanj 500 potniki. Za 35 centimov se voziš po nji skozi vse mesto in lahko prestopaš, kjer in kolikorkrat hočeš. Poleg nje skrbi za prevoz potnikov v mestu in bližnji okolici električna cestna železnica, ki šteje 127 prog, in lični avtobusi, ki imajo 60 prog. Velike železnice imajo svoje kolodvorje pomaknjene kolikor možno proti sredini mesta in odpravljajo dnevno po 30 do 40 vlakov v bližnjo in daljno okolico Pariza, kajti tudi tu primanjkuje cenjenih stanovanj in marsikak delavec in uradnik mora stanovati s svojo rodbino izven mesta. Premožnejšim slojem služijo avtomobili, ki jih šteje Pariz z okolico skoro 400.000 in ki prete postati prava kalamiteta za pariško prebivalstvo, ako se problem voznega reda, s katerim si vsi čakajo že let, a man ubijajo glave, povoljno ne reši. Kljub dejstvu, da so pariški šoferji disciplinirani in inteligentni vozniki, ki se natančno drže predpisov, so okoli poldneva in med 6. in 7. uro zvečer vse važnejše prometne zveze zamašene in številni varnostni organi — Pariz jih ima okoli 22.000 izborna izšolanah — imajo polne roke dela, da za silo vzdržujejo red. Pariški stražnik je res simpatičen tip. Sredi divjega vrveža ti stoji, miren, dostojanstven in vedno brezhibno opravljen, ter daje z belo palico avtomobilom znake, medtem ko razlaga tujeu pot. Nikoli ne zmoti in ni-

4. količina, vrsta in cena blaga (za les tudi teža 1 m³ poleg kubične mere). Cena mora odgovarjati oni, ki jo navaja uradni cenovnik (glej spodaj), ali pa, če ni take cene, se ima navesti tržna cena. Navedba nižjih cen ni dopustna, pač pa je uverjenje veljavno, ako bi bila cena označena v uverjenju previsoka;

5. država, v katero je izvoz namenjen;

6. kraj in datum izdaje uverjenja;

7. podpis denarnega zavoda v pravoveljavi obliki. Uverjenja se morajo o priliki izstavitve kolekovati (20 Din), v slučaju primera II. pa tudi Obveza (5 Din). — Banke razpolagajo navadno s tiskovinami, pripravljenimi po uradnem vzorcu, za potrebne »Obveze«.

5. Normiranje cen za blago v uverjenju.

V Uradnem listu objavlja Gen. inspektorat za vsako polmesečje poseben cenovnik, v katerem so označene cene skoro vseh vrst blaga, ki so predmet izstavljanja uverjenj. Za osiguranje valute potom uverjenj je v prvi vrsti merodajen ta cenovnik, drugače pa veljajo tržne cene. Izvoznik, ki ne bi mogel za svoj izvoz doseči teh normiranih cen, kljub temu ne more uverjenja dobiti po kaki drugi ceni; le o priliki opravljanja mu je dana možnost, da se s prošnjo obrne na Gen. inspektorat radi morebitnega znižanja njegovih obveznosti. Glede lesa je še posebno odredeno, da se poleg kubične mere označi tudi povprečna teža v kg za 1 m³; kajti cena se po tržni uzanci ravna po kubični meri, kontrola carinar pa, ki se vrši na podlagi tovarnih listov, meri izvožene količine po teži, označeni v tovarnem listu. Da je pa bankam mogoče izračunati vrednost izvoza po označbah carinarn na uverjenju, v to svrhu je treba, da je razmerje med težo in kubično mero fiksirano.

6. Evidenca in kontrola izdanih uverjenj.

Vsaka banka vodi evidenco vseh pri njej izdanih uverjenj s pomočjo uradno predpisanih »kontrolnikov«; to so knjige, potrjene po Trgovski in obrtniški zbornici, v katere banka po vrsti vpisuje vse glavne podatke izdanih uverjenj, dan vrnitve in podatke o kritju. Slične kontrolnike imajo po obstoječih predpisih voditi tudi izvozniki. Oblika in ustroj kontrolnikov sta uradno predpisana.

7. Devize in druga v kritje uverjenj uporabljiva plačilna sredstva.

A. Uverjenja, izdana za znesek kake tuje valjave, se morajo z »devizami« iste tuje valjave kriti (uverjenje v lirah torej z lirskimi čeki. itd.).

»Devize«, uporabljive v opravljanje uverjenj so: iz inozemstva izvirajoči čeki, istotake menice, bančne nakaznice, bančna nakazila (= dobropisi banke na tekočem računu druge banke pri njej), »vaglia«, to so neke vrste čeki, izdani od Banca d' Italia in plačljivi pri isti, vsled česar cirkulirajo kakor bankovci brez tratnega aviza, prenašajo se pa potom žira (indosamenta). — Tudi dokumentarni akreditivi in kreditna pisma, katerih kritje izvira iz inozemstva, dajejo po realizaciji koristniku pravico, da za znesek realizata opravi kako uverjenje.

V svrhu izvršitve kritja mora izvoznik dotično vrednost (ček itd.) kake-mu tuzemskemu pooblaščenemu denarnemu zavodu izročiti in obenem z naročilom glede izmenjave v dinarje izjaviti, da želi takšno izmenjanje v svrhu opravljanja uverjenj. Za tako izmenjanje je predpisan poseben postopek. Kdor devize izmenja v dinarje, ne da bi se držal teh posebnih predpisov, izgubi pravico, izvršiti kritje uverjenja glede te devize. Za obliko te izmenjave pa veljajo sledeči predpisi: (Dalje sledi.)

Žitni trg in letina v Zedinjenih državah ameriških.

Povišanje cene za žito, izvzemši za koruzo, je upravičevalo domnevo, da bodo izvozniki žita veliko zaslužili. A sedanje prilike na mednarodnem trgu kažejo na kontrolo od strani Amerike.

Majsko žito je doseglo dne 2. oktobra ceno 1.50 dol. za bušel, a že tri dni pozneje so zaključki za december preslegli to ceno. Poznejše valovanje cen je imelo tendenco na porast. Rž se je oktobra podražila za 25—30 cent. na bušel, v glavnem zaradi velikega povpraševanja in precejšnjih kupčij z Evrope. Oktobrske žitne cene so bile najvišje iz leta 1922, cena rži pa največja tekoma zadnjih treh let. Ta porast cen letošnje letine je povzročil neobičajno visoke cene za julijske kupčije, ker so se cene v tretjem tednu meseca oktobra t. l. gibale nad 1.30 dol. na bušel, a kar je posebno nenavadno, je to, da so se sklepane kupčije po tako visoki ceni še preje, predno je bila posejana letošnja setev. List »The Price Current-Grain Reporter«, oziraje se na te visoke cene, piše nastopno:

»Producent bo napravil največji dobiček z letino leta 1925, ako se bo pri tem naučil porabljati bodoči trg. S tem bi se mu dala možnost, da takoj proda vsak bušel pšenice po en dolar in še dražje in da odpremi blago v juliju 1925 na najbližjo železniško postajo. Ako bi se pozneje v sezoni tudi

pokazalo, da je sedanja cena previsoka, producent ne bo imel skrbi, da se origa za ceno v času žetve.

Spričo lepega vremena se ozimno žito naglo seje in vsa znamenja kažejo, da bo površina letošnjega posevka večja nego je bila lani.

Veliko povpraševanje v Evropi je bilo tako naglo, da so jo v Ameriki imenovali »paniko kupcev«. Že imenovani list piše:

Nakupovalce so se ogromne količine pšenice, rži in ječmena vkljub rastočim cenam. To je povsem naravno, ker se glede pšenice in rži pričakuje v Zedinjenih državah izredno ugodna letina, dočim Evropa ni pridelala pričakovane množine. Specijelno glede rži Zedinjene države ne bodo imele tekmeča, ker so edino one pridelale toliko rži, da jo morejo izvažati. Prekomerno deževje v Evropi je napravilo letini večjo škodo nego, se je mislilo. Sedanje povpraševanje za blago je direktno dokaz točne ocene žetve v inozemstvu. Sedaj se posebno opazuje položaj v Argentini, ker se bo definitivna cena žita ravnala po uspehu žetve v tej državi.

Glede pokritja vseh povpraševanj iz Evrope so mnjenja, ki tvorijo sedanjo tržno kalkulacijo, jako deljena. V Chicagi so odlični trgovski eksperti mnjenja, da se bo cena za žito na bušel dvignila do božiča na dva dolarja. Drugi zopet zastopajo konservativnejše stališče. Njihovo stališče tolmači »The Modern Miller« nastopno:

»Poprečna cena žetve je bila visoka in more izzvati zameno ali zmanjšanje potrebščine. Sedanji donos v Zedinjenih državah je res obilen in naše domače zaloge so zadostne, da pokrijejo potrebe inozemskih kupcev. Brez ozira na neznatne interese, to je na spekulacijo, se more smatrati kupčijsko strukturo za slabo. Sedaj je še preuranjeno se spuščati na kaka konkretna domnevanja za položaj v spomladi, izvzemši da zadene južni del naše poloble kaka elementarna nezgoda in bi nastalo pomanjkanje žita.

Največ onih ljudi, ki se postavljajo v sredo med oba naznačena ekstrem in smatrajo, da je letošnja letina napram povpraševanju dosti slabša in da utegne nastati v cenah resen prelom. Ti so mnjenja, da bodo takoj opazili, na katerih tržiščih cene začasno padajo tudi potem, ko se bodo dolgoročni krediti bližali izpolnitvi, in mislijo, da bi povpraševanje ponehalo v takem obsegu, da bi moglo vplivati na znatno padanje cen izpod sedanjega nivoja. Poudarja se tudi, da se visoke cene vzdržujejo zato, da bi se njimi vplivalo na potrošenje in doseglo gotovo štedenje, ker bi se količina, ki je sedaj na razpolago, sicer porabila pred novo žetvijo.

Danes je že znano, da je svetovna žetev to leto slabo izpadla. Za tržno kalkulacijo je glavno ugotoviti primanjkljaj v zvezi s povečano potrošnjo v Evropi. »The Northwestern Miller« ceni žetev žita v letu 1924. upoštevaje žetev iz meseca januarja in februarja v južni polobli na 3.675.000.000 bušljev, to je na 350.000.000 bušljev manj nego leta 1923, in pripominja:

»Upoštevaje dejstvo, da se kaže povsod, posebno pa v Evropi, večja potreba za žito nego leta 1921, sedanje živahno povpraševanje po žitu jasno dokazuje, da je produkcija žita na zdravi podlagi in da je treba na njej vztrajati, razen ako ne nastopijo nepričakovane izpremembe glede cenitve v nekaterih državah severne poloble, odnosno ako bi bila letina na jugu (v Južni Ameriki) abnormalno ugodna, kar bi vsekakor materijelno izpremenilo cel položaj.

Oktobersko poročilo poljedelskega ministrstva v Washingtonu objavlja cenitve spomladanske žetve pšenice, ovsa in ječmena. Ta ocena se mora smatrati za veljavno, dokler se ne ugotovi koncem leta dejanskega uspeha. Vendar je treba poudarjati, da so v tem poročilu tri številke višje, nego jih izkazuje septembersko poročilo in tudi višje, nego je bil uspeh leta 1923.

Spomladanska žetev pšenice je bila ocenjena na 268.000.000 bušljev, to je na 19.000.000 bušljev več nego v septembru. Žetev ovsa je ocenjena na 1.509.000.000 bušljev, kar znači povišek za 23.000.000 bušljev, in žetev ječmena na 201.000.000 bušljev, to je za 7.000.000 bušljev več.

Glede koruze je položaj drugačen. Poslabšanje koruze v septembru izraženo je v navedenem poročilu z nižjo oceno za 54.000.000 bušljev (od 2518 milijonov na 2459 milijonov bušljev). Koruza je sočasno slaba in v abnormalno velikem delu porabna edino za domače potrebe producentov. Cene za koruzo so se v začetku oktobra nekoliko popravile, niso se pa mogle dvigniti do višine, katero se je pričakovalo v avgustu.

Posebno pozornost so vzbudile žitne kupčije iz sedanje žetve, pri katerih so dospeli v Chicagu do neverjetnih števil. Številke, objavljene v strokovnih listih, so nastopne:

»V septembru se je sklenilo žitnih kupčij za 1.825.578.000 bušljev napram 2.158.309.000 v avgustu t. l. in 926.923.000 v septembru leta 1923, 1.203.770.000 v l. 1921 in 1.812.130.000 v letu 1921. Predloženi septemberski kontrakti zadevajo 22.652.000 bušljev. Nepokrito povpraševanje, ki se pričakuje po zadnjem septemberskem poročilu, se giblje med 249.153.000 do 223.812.000 bušljev. B. A./D. S.

koli ne pride iz ravnotežja. Če opazi groč otrok, ki si ne upajo čez cesto, gre ponje in jih spremi do varnega trotoarja; stari mamici, ki bi utegnili pasti na gladkem tlaku — pariške ulice so pomite in vsled mnoge vožnje tako izglajene, da se svetijo — pa celo ponudi roko in jo prav po kavalirsko povede čez ulico.

Ker Parižan ne pozna omejitve delovnega časa, kakršna je pri nas običajna, se gibljejo pariška trgovska in industrijska podjetja mnogo svobodnejše, kakor jim je to pri nas mogoče. Mnoge trgovine, med njimi skoro vse prodajalne živil, ostanejo zvečer do osmih, devetih, nekatero celo do desetih odprte. Samo veliki bazarji — ki pa opoldne ne zapirajo — kakor Louvre, Lafayette, Potin in drugi, sklepajo ob sedmih. Tudi ob nedeljah in praznikih so mnoge trgovine odprte. Ko je pred kratkim skupina farmacevtov zahtevala obligatni nedeljski počitek, je druga skupina demonstrirala proti taki zahtevi, sklicujoč se na princip svobode dela, ki se ga drže tudi državna podjetja. Tako se n. pr. v Parizu raznaša pošta po šestkrat na dan, zadnjič ob sedmih zvečer, in tudi ob nedeljah in praznikih zjutraj. Marsikomu se bodo zdeli taki nazori nazadnjaški, toda dejstvo je, da pospešujejo delo, ugodno vplivajo na kvantiteto produkcije in tako pritiskajo na cene, ki zato nikjer v Franciji niso pretirane. Neomejeno delo je Franciji zato laglje izvedljivo kakor drugod, ker je

smotrena gospodarska politika te dežele takoj po vojni spoznala, da je največja nesreča za blagostanje ljudstva in za ekonomski razvoj države brezposelnost. Zato je Francija danes med onimi srečnimi deželami, ki ne poznajo brezposelnosti. Dočim drugod odlagajo na poznejši čas razne potrebne naprave in popravila, ker je delo še predrago, so na francoskem vzeli vsa nujnejša dela takoj v roke. Velik del razdejanih krajev je že restavriran in skoro ves Pariz je nanovo tlakovan. V eni zadnjih sej pariške trgovske zbornice so razmotrivali vprašanje razširjenja pariške luke, ki šteje po množini tovarnega prometa med največje v Franciji, kar bi stalo okroglih 100 milijonov frankov. Kurz franka je zaradi takih in enakih velikanskih izdatkov sicer nekoliko pal, toda vzdržala se je zadovoljnost naroda in podprlo se je zaupanje v delo, ki je glavni vir blagostanja.

Pariške cene so z malimi izjemami nižje, kakor one večine evropskih mest. Najdražja so stanovanja, ki se gibljejo za skromnejše rodobine v mejah med 500 in 2000 franki letno, dočim stane količkej udobna opremljena soba s toplo vodo 150 do 200 frankov na mesec. Tudi gledališča so draga. Boljši sedež v Veliki operi stane 30 do 40 frankov, v gotovih zabaviščih, kakor v Casino de Paris, pa celo več. Prometna sredstva niso draga. Avtomobilski izvošček (»taxi«) stane 1 frank za kilometer. Prav tako niso preti-

rane cene za hrano in pijačo. Dosti dober obed à prix fixe stane s kruhom, pijačo in napitnino vred 4 do 5 frankov. Liter prav dobrega vina v zamašeni steklenici stane na drobno 1 fr. 75 (Dépôt Nicolas); kljub temu ne srečaš nikjer pijanega človeka. Kilogram belega kruha stane 1 fr. 40. Kilogram dobre govedine brez kosti dobiš za 7 frankov in ravno toliko stane kilogram finega namiznega olja. Za kilogram sladkorja v kockah v žednem kartonu plačaš zdaj 2 fr. 90, pri večjem nakupu 2 fr. 75; cene sladkorja stalno padajo. Jajca prodajajo po 50 do 80 centimov na drobno, dobra riba stane 4 fr. kg. Kilogram zelo okusnega v sladkorju kuhanega sadja (confitures surfinnes) stane z lično posodo vred 4 fr. 50. Zelo dragi so likerji: liter benediktinca ali sličnega izdelka stane 25 do 30 frankov. Tudi parfumi niso poceni: količkej dober produkt stane 20 do 30 frankov za 100 gramov, kolinska voda pa ravno toliko za kilogram. Pri večjih nakupih se dosežejo znatni popusti. Stare marke, kakor Houbigant, Roger-Gallet, Piver, se ne plačujejo več tako kot prej, izpodrinili so jih Coty, Molinard in drugi.

Trgovino in industrijo podpirajo poleg ministrstva in raznih državnih institucij posebno razne trgovske zbornice, ki jih je v Parizu 20, med njimi tudi francosko-jugoslovenska. Najodličnejša med njimi je Chambre de commerce de Paris, ki vzdržuje poleg velikega števila raznih

institucij tudi pariško trgovsko visoko šolo (Ecole des hautes études commerciales) s posebnimi kurzi za tuje slušatelje (Académie commerciale pour les étudiants étrangers) ter s kurzi za slušatelje diplomatične in konzularne stroke (Cours préparatoire aux carrières diplomatiques et consulaires); šole pred par leti se je pod okriljem te komore ustanovila tudi trgovska visoka šola za deklice (Ecole de haut enseignement commercial pour les jeunes filles). Razen trgovskih zbornic se zanimajo posebno za zunanjo trgovino razni tuji konzulati, poslanstva itd. V Parizu je zastopanih 56 držav, katerih večje imajo poleg poslaništva vse še poseben konzulat, ki dela mnogokrat vzajemno z velikimi trgovskimi zastopništvimi, eksportnimi agenturami itd. Zadnja (17.) izdaja pariškega eksportnega kataloga za l. 1924./25. navaja nad 5000 vrst raznih izvoznih produktov. Tudi obsežne zanimive razstave, ki se v Parizu skoro brez presledka vrste, pospešujejo v izdatni meri razvoj trgovine in industrije. Zadnji taki razstavi sta bili izborna uspeša avtomobilska razstava (Grand Palais) in razstava gospodinskih orodij in iznajdb (Champ de Mars). Pravkar se pripravlja velika razstava dekorativne umetnosti, ki bo zavzemala ves prostor na levem in desnem bregu Seine ob mostu carja Aleksandra III.

O vsem tem več prihodnjič.

F. J.

Trgovina.

Bilanca naše zunanje trgovine iz leta 1919. — V zadnjih petih letih se je uvozilo v našo državo za 25 milijard, izvozilo pa za 16 milijard blaga. Plačani smo torej v zadnjih petih letih 9 milijard dinarjev v inozemstvo več nego smo jih dobili za izvoženo blago, ki se kompenzirajo po večini z inozemskim kapitalom, ki se čim dalje bolj uveljavlja v našem narodnem gospodarstvu. Razmerje med uvozom in izvozom pa se boljša in je bila trgovska bilanca za leto 1923. pasivna samo še za 300 milijonov dinarjev.

Prodaje proti plačilu v obrokih. V zadnjem času se opaža, da so posamezniki pričeli prodajati blago proti plačilu v obrokih. Prodaje na obroke so bile v predvojni dobi jako razširjene in so, na primer v Ljubljani, obstajale trdke, ki so se bavile skoro izključno le s takimi prodajami. V vojni in po vojni dobi so te prodaje ponehale, ker ni nikdo — niti prodajalec, niti kupec — hotel prevzeti nase rizika za valovanje valute. Sedaj so vsled stabilizacije valute in občutne gospodarske krize zopet dani pogoji za prodajo na obroke. Te ugodnosti se poslužujejo predvsem stalni nameščenci, da si nabavijo obleke, perilo itd. Vendar se sedanji način prodaje na obroke razlikuje od predvojnega načina v tem, da se z njimi ne bavijo le gotovi podjetniki, ki bi se omejevali skoro izključno s takimi prodajami, ampak so zaradi malenkostnih odprodaj prisiljeni dovoljevati plačilne olajšave tudi drugi trgovci, da si pridobijo odjemalce, ki potrebnega blaga ne morejo takoj plačati.

Borza za kupčijo z vinom na Dunaju. Na dunajski borzi za deželne pridelke se namerava v kratkem urediti tudi oddelek za kupčijo z vinom, ki naj posluje vsak teden enkrat, da si interesi sami ne obetajo posebnih uspehov od tega oddelka. Očividno jim gre pri tem predvsem za to, da določijo borzne uzanice za vinsko kupčijo, na katere bi se mogli opirati prodajalci in kupci tudi pri kupčijah, katere se ne sklepajo na borzi, kajti težko je pričakovati, da bodo gostilničarji iskali vinske producente ali trgovce po borzi. Kjer so se še do sedaj ustanovili borzni oddelki za vinske kupčije, ni opaziti, da bi imeli kak vpliv na ceno. Skoro praviloma so po kratkem obstoju prenehali celo z notiranjem cen.

Mednarodni semenj za usnjarsko industrijo v Milanu. V Milanu se vrši od 22. do 29. januarja 1925 prvi mednarodni semenj za usnjarsko industrijo. Za čas velesejma se vrši v Milanu: Kongres trgovcev s kožami, Nacionalni kongres čevljarstva in Nacionalni kongres trgovcev s kožnimi izdelki.

Prodaja starih sodov (1050 komadov) se bo vršila dne 20. decembra t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Poravnalno postopanje. Uvedlo se je poravnalno postopanje o imovini Josipa Colariča st., mizarskega strojnega mojstra v Mariboru, Splavarska ulica 7. Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču v sobi št. 83 dne 27. decembra 1924 ob 9. uri. Nadalje se je uvedlo poravnalno postopanje o imovini protokolorirane firme: Paternost & Remic, trgovina z deželnimi pridelki v Ljubljani. Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču v sobi št. 112 dne 31. decembra 1924 ob 9. uri. Uvedlo se je tudi poravnalno postopanje o imovini Antona Lebna, trgovca z mešanim blagom v Borovnici. Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču v sobi št. 140 dne 5. januarja 1925 ob 10. uri.

Izvoz in uvoz.

Naš izvoz v mesecu oktobru t. l. V mesecu oktobru t. l. je naša država izvozila 415.725 ton blaga v vrednosti 1008.853.266 Din in prvih desetih mesecih t. l. pa 3.110.875 ton v vrednosti 7.663.116.691 Din v prvih desetih mesecih l. 1923. pa 2.487.490 ton v vrednosti 6.467.243.450 Din. Letošnji izvoz je torej glede količine za 25.06%, glede vrednosti pa za 18.49% večji nego je bil v ustreznih dobi l. 1923.

Obrt.

OBČESLOVENSKO OBRTO DRUŠTV V CELJU

razpisuje 10 obrtniških podpor in sicer 5 po 300 Din in 5 po 100 Din pod sledečimi pogoji:

1. Pravico do podpor imajo siromašni obrtniki, ki so sedaj ali so saj bili redni člani društva, kakor tudi siromašne vdove in otroci takih obrtnikov.

2. Utemeljene prošnje (koleka proste) je vložiti do 15. decembra 1924 v Uradu za pospeševanje obrti v Celju (Vrvarška ulica št. 9, vis-a-vis okoliški osnovni šoli, pritličje).

3. Društveno načelstvo bo po slobodnem prevdaru presojalo večjo ali manjšo utemeljenost prošenj in priznavalo podpore.

Celje, dne 1. decembra 1924.

Za načelstvo: Ivan Rebek l. r., predsed.

Glavna založa

F. ŠIBENIK - LJUBLJANA

Denarstvo.

Obtok bankovev emisijjskih bank srednjeevropskih držav. — Emisijjske banke v srednjeevropskih državah so imele po stanju dne 15. novembra t. l. v obtoku nastopno množino bankovev: Avstrija: 7603 milijard avstr. kron, Nemčija: 1054 milj. državnih mark (1 drž. marka = 1 biljon pap. mark), Češkoslovaška: 8203 milijonov kron, Ogrska: 4393 milijard ogrskih kron, Jugoslavija: 5990 milijonov dinarjev in Poljska: 474 milijonov zlotov.

Izmenjava 5 Kč bankovev I. emisije. Glasom naznanila Bančnega urada ministrstva financ CSR v Pragi, konča rok za izmenjavo 5 Kč bankovev I. emisije (rdečih) z datumom 15. aprila 1919 dne 31. decembra 1924. Do te dobe izmenjuje omenjene bankovce centrala in vse filijalne bančnega urada ministrstva financ v Pragi. Po poteku tega roka se omenjeni bankovci ne bodo več zamenjavali.

Davki in takse.

Evakuirano ozemlje in davek na poslovi promet. — Za likvidacijo pobiranja dvakov v ozemlju, katero so prvotno okupirali Italijani in ki je po rapski pogodbi pripadlo naši kraljevini, je naša država sklenila dne 26. aprila 1924 z Italijo poseben sporazum, s katerim se je odrekla pravici, da naknadno pobere ali predpiše neposredne davke, ki zadevajo čas od 3. novembra 1918 do konca onega leta, v katerem so Italijani ozemlje izpraznili. Sporazum se

Z milom „Zlatorog“

postrežete Vaše odjemalce pošteno, ker se uporabljajo za izdelavo samo izbrane surovine. Zato pazite na Vaše zaloge in

naročite pravočasno.

Trgovski register.

Vpisale so se nastopne firme: Gorenc & drug, trgovina z mešanim blagom, Hrastnik; »Jugografika«, tiskovna in založna družba z o. z., Ljubljana; Ranzinger & Co., tovarna pločevinastih izdelkov, družba z o. z., Maribor; Josip Berger & sin, trgovina z usnjem, kožami in žitom, Murska Sobota; »Elrac, trgovina kosmetičnih, toaletnih in kemičnih predmetov, družba z o. z., Vič pri Ljubljani; Franc Kalinšek, trgovina z lesom, Bistrica pri Trzinu; A. Fon, komisijjska trgovina z vinom, Kamnik; J. Auguštin, izločanje dragih kovin in trgovina z njimi, Ljubljana; I. Bonča, mednarodni transporti, carinsko posredovanje in spedicija, podružnica Ljubljana; Rudolf Deržaj, trgovska agentura in komisijjska

tiče samo neposrednih davkov, ne pa tudi onih davkov, ki se ne štejejo za neposredne davke. Med te spada v Sloveniji davek na poslovni obrt in promet, ki naj bi se vsled tega za čas od 1. julija 1921 naprej naknadno predpisal in pobral. Naknadno pobiranje tega davka bi pomenilo za prizadeto prebivalstvo občutno krivico, ker ni računilo s tem davkom in ga ni moglo vkalkulirati v ceno. Na željo interesentov je Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani v tem oziru poslala kabinetu ministra za finance posebno spomenico, v kateri prosi, da se opusti tudi naknadno pobiranje davka na poslovni obrt in promet.

Carina.

Carinsko poslovanje glede tranzitnega blaga preko Avstrije. Avstrijsko finančno ministrstvo je na avstrijskih zveznih železnicah uknilo nakazovanje blaga (Zollamtliche Anweisung im Ansageverfahren), ki prihaja iz inozemstva in odhaja preko Avstrije zopet v inozemstvo, to je blago, odpremljeno z direktnimi tovornimi listi v neposrednem železniškem prevozu preko Avstrije. Zaradi tega ni več potrebno, da se prilaga direktnim voznim pošiljkam izjave (Stammerklärung) za avstrijske carinarnice.

Nova avstrijska carinska tarifa. Avstrijska ministrstva izdelujejo sedaj izvršilno naredbo k novi carinski tarifi. Naredba bo jako obsežna in odločilnega pomena za pravilno uporabo tarife. Objavljena bo sočasno s carinsko tarifo, ki stopi v veljavo pet dni po objavi. Rok za objavo še ni določen, splošno pa se pričakuje, da stopi nova tarifa v veljavo še tekom meseca decembra t. l.

Promet.

Premestitev direkcije za pomorski promet. Direkcija za pomorski promet, ki je preje poslovala kot Pomorsko oblastvo, je v drugi polovici meseca novembra t. l. prenesla svoj sedež iz Bakra v Split.

Postaja Ivanjkovec. Na intervencijo g. Lovra Petovarja je vložila Trgovska zbornica na ministrstvo saobračaja protest proti izpremembi imena železniške postaje Ivanjkovec na prekmurski železnici ter je dobila pravkar obvestilo direkcije drž. žel. v Ljubljani, da se nameravana izprememba imena v Jeruzalem-Svetinje ne bo izvršila.

Kredit za nove telefonske linije v naši državi. — Ministrstvo pošte in brzojava je naprosilo ministrski svet, da mu odobri naknadni kredit 10 milijonov dinarjev za nove telefonske in brzojavne linije. V prvi vrsti se namerava urediti glavno telefonsko progo Beograd—Zagreb—Ljubljana, Beograd—Novi Sad, Subotica, Beograd—Bos. Brod—Sarajevo itd. Za gospodarske prilike v Sloveniji je vitalnega pomena, da se zgradi telefonska zveza s Sušakom. Pričakujemo, da se tega pri izrabljanju novega kredita ne bo pozabilo.

Iz naših organizacij.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru slavi dne 6. decembra 1924 20letnico svojega obstoja. Slavlje se bo vršilo v veliki dvorani Narodnega doma s sledečim sporedom: Nagovori, nastop trgovskega in obrtnega telovadnega naraščaja, petje in godba. Po sporedu prsta zabava s plesom. Začetek ob 20. uri. Vstop le proti vabilu brez vsake vstopnine.

Gremij za polit. okraj Slovenjgradec in Prevalje razglasa svojim članom glede delovnega časa ob nedeljah in praznikih naslednje: Po točki 2, § 14. zakona o zaščiti delavcev sme ob nedeljah pomožno osebje delati dopoldan v vseh obratih z živlenskimi potrebščinami, kamor spadajo brez dvoma vse trgovine z živlenskimi potrebščinami, kakor tudi trafikantski obrati in obrati za prodajo časopisov. — S tem je torej tudi samoumevno povedano in dovoljeno, da smejo biti take vrste trgovine ob nedeljah celo dopoldan odprte. — Prazniki se morajo v splošnem vsi zapovedati, nezapovedani in državni po sedajnem običaju kot »NORMA« držati. — Izjemoma, po krajevnim potrebam, smejo trgovci imeti trgovine odprte in to: V Velenju: V praznik Sv. Marije. V Slovenjgradu: Na dan Sv. Jožefa. V Črni, Mežici, Prevalju in Guštanju: Na praznik, ako je ravno na ta dan izplačilo delavcev. Od te olajšave so državni prazniki izzeti. V vseh drugih krajih polit. okraja Slovenjgradec in Prevalja, ako je v dotičnem kraju cerkvena slavnost (lepa nedelja). — Načelstvo gremija.

Razno.

Vse gg. gremialne načelnike prosimo, da nas proti koncu leta podpirajo s podvojenimi močmi in nam z novim letom nakažejo čim več novih naročnikov. V gremialnem okolišu naj ne bo trgovca brez »Trgovskega lista«. Prepričati je vse mlačenže, da s podporo, ki jo izkažejo svojemu stanovskemu glasilu, podpirajo in pospešujejo pred vsem svoje lastne interese.

Uredništvo in uprava.

Otvoritev konference nasledstvenih držav. Dne 2. t. m. se je otvorila konferenca nasledstvenih držav. Konferenca ima v III. zasedanju rešiti še nekatera važna vprašanja, ki izvirajo iz sangermainske in trianonske pogodbe.

Ogled tovarne pletenin in tkanin Josip Kunc & Komp., Ljubljana, Sv. Petra nasip (stara cukrarna) priredi Slov. trg. društvo Merkur v Ljubljani na praznik dne 8. decembra 1924 dopoldne. Zbirališče ob 9. uri dopoldne pri Šentpeterskem mostu (Ambrožev trg). Člani in prijatelji društva se vabijo, da prijavijo svojo udeležbo društveni pisarni Gradišče 17/I. najkasneje do petka dne 5. decembra 1924 opoldne.

Nov kartel. — Pred kratkim je bil osnovan kartel špiritovih tovarn v naši državi, kateremu se je priključilo 14 tovarn in gotovo število manjših naprav. Sedež kartela je v Zagrebu. Kartelna pogodba stopi v veljavo dne 1. decembra t. l. — Beograjski »Privredni pregled« pripominja k osnovanju kartela nastopno: »Tako smo dobili v kratkem času dva kartela (sladkorni in špiritov), ki bodeta diktirala cene v državi in imela monopolno stališče na škodo ostalih gospodarskih strok, ki vrše svoje posle po načelu svobodne trgovine in tekme. Trgovskim krogom, ki danes prosto tekmujejo med seboj, ne preostane drugega, kakor da bojkotirajo oba kartela in kupujejo blago od nekarteliranih tovarn.

Naseljevanje v Macedoniji. — Za naseljevanje v Macedoniji se je pred kratkim ustanovila posebna organizacija, ki

se bo bavila s kolonizacijo Macedonije. Organizacijo bo financiralo društvo narodov, ki ji bo dovolilo javna posojila. Vsak poljedelec bo dobil zemljišče, hišo, živ in mrtev inventar. Organizacija je s posredovanjem društva narodov naročila v Avstriji znatno število lesenih hiš, strojev in drugih naprav, ki bodo stale več milijard avstrijskih kron.

Kako pospešuje Ogrska graditev novih stavb. — Ogrski finančni minister je izdal pred kratkim naredbo, po kateri se oproščajo za dobo 30 let vse hiše, zgrajene v času od 1. januarja 1924 do 1. novembra 1926, ako ne vsebujejo stanovanj z več nego štirimi sobami.

Omejitev točenja alkoholnih pijač. Naredba ministra za notranje posle glede omejitve točenja alkoholnih pijač, ki je izšla leta 1919. v 170. številki »Uradnega lista«, je še sedaj v veljavi. Ker se mora izobesiti naredba v vseh lokalih, kjer se točijo in prodajajo alkoholne pijače in ker je omenjena številka »Uradnega lista« že popolnoma pošla, je dala uprava »Uradnega lista« ponatisniti naredbo v obliki lepaka. Lepak se bo dobival izza dne 4. decembra, dokler zaloga ne poide, po 2 Din. Na to se opozarjajo vsi gostilničarji in točilci alkoholnih pijač.

Ljubljanska borza.

3. decembra 1924.

Blago: Deske, 18 mm, 20 mm, III. vrsta, fco Ljubljana den. 505; deske,

18 mm, I., II., III. vrsta, fco Ljubljana den. 580, bl. 600; testoni 2.25, 25 cm, od 10—29 mm, media 23, fco meja den. 650; brusni les po uzancih Ljubljanske borze, fco naklad, post., 1 vag., den. 220, bl. 225, zaklj. 220; bukova drva, 1 m dolž., suha, fco naklad, post., 2 vag., den. 25, bl. 26, zaklj. 25. Pšenica domača, fco Ljubljana den. 410; pšenica bačka, par. Ljubljana bl. 455; koruza nova, fco Postojna trans., gar., 5 vag., den. 240, bl. 245, zaklj. 245; koruza nova, fco slavonska postaja, gar., na potu, 1 vag., den. 185, bl. 190, zaklj. 190; oves bački, fco Ljubljana blago 345; laneno seme, fco Ljubljana den. 700; otrobi srednje debeli, fco Ljubljana bl. 225. Fižol: ribničan, orig., fco Ljubljana den. 415; ribničan, očiščen, b/n, fco Postojna trans. bl. 515; prepeličar, orig., fco Ljubljana den. 485; prepeličar, očiščen, b/n, fco Postojna trans. bl. 590; mandolon, orig., fco Ljubljana den. 390; mandolon, očiščen, b/n, fco Postojna trans. bl. 485; rjavi, orig., fco Ljubljana den. 410.

Vrednote: Celj. pos. den. 210; Ljub. kred. banka den. 220, bl. 230; Merkant. banka den. 124; Str. tov. in liv. den. 130, bl. 148; »Split«, an. družba za cement Portland den. 1470, bl. 1480; »Nihag«, d. d. za ind. i trg. drvom bl. 63.50; 4¼% kom, zad. Kranj. dež. banke bl. 90.

Tržna poročila.

Sarajevski trg (dne 30. novembra). Kruh beli 6.50 Din, kruh črni 5.50, kava

52 do 72, sladkor kocke 18, sladkor sipa 16, orehi 10, orehi jederca 32, riž 9 do 12, koruzna moka 3.50 do 4, moka 5 do 6.50, grozdje 12 do 20, zelje 2, jabolka 6 do 10, čebula 4, repa 2, krompir 2, kostanj 4, pšenica 4, fižol 3.50 do 6, kaša 4, oves 3.50 do 4, koruza 3 za 1 kg, limone 1 Din za komad.

Mariborsko tržno poročilo (29. nov.). Ta dan so pripeljali slaninarji 43 vozov svinjskega mesa in slanine na trg in so prodajali meso po 20 do 40 Din, slanino po 35 in drob po 15 do 20 Din za kg; domači mesarji so prodajali govedino po 22—25, teletino po 25—30, svinjino po 35, slanino po 35—40 in jag-njetino po 20 Din za kg. Drugače ta trg ni bil posebno dobro preskrbljen. — **Perutnine** je bilo samo okoli 400—500 komadov in so se prodajale kokoši po 20—60, race 60—90, gosi 80—120 in purani po 80—140 Din za komad. — **Domačih zajčkov** ni bilo videti. — **Ribe.** Murske ribe so se prodajale 28. in 29. novembra po 20—25 Din za kilogram. — **Krompir, zelenjava, sadje** in druga živila. To pot so kmetje pripeljali le 10 voz na trg in so prodajali krompir po 10—10.50 Din mernik (7 in pol kg); glavno zelje 1.50—6 Din komad, čebulo 3—6 Din, česen 5—10 Din venec, kisló zelje 4, kisló repo 2 Din kg, surovo maslo 40—44, kuhano 54 Din kg, bučno olje 32—33 Din liter, jajca 2.20 do 2.50, limone 1—1.50 Din komad, jabolka 3—5, hruške 4—12, grozdje 12 do 20 Din kg, kostanj 2—4, pečen 6 Din liter. — **Lesena** in lončena roba. Cena

težji rob je bila, kakor pretečeni teden, 0.50—1.50 Din komad.

Seno, slama in drva na mariborskem trgu. V sredo, 26. novembra so kmetje pripeljali 12 vozov sena, 4 vozove otave in 2 voza slame, v soboto, 29. novembra pa 8 vozov sena, 5 vozov slame in 1 voz bukovih drv na trg. Cene so bile senu 75—90, slami 62.50—87.50 Din za 100 kg. Prodajala se je tudi v snopih po 2.50 dinarjev komad. Bukova drva so stala 125 Din kub. meter.

Dunajski goveji sejem (1. t. m.). Dogn 2695 komadov; od tega 599 domačih, 880 madžarskih, 133 češkoslovaških 362 jugoslovenskih, 495 rumunskih, 199 nemških in 27 danskih. Cene so se pri- lično obdržale. Notirajo za kg žive teže v tisočih a. kron: voli 12.5—19.5 (izjem- no 24), biki 12.5—17, krave 12—16, sla- ba živina 7—11.5.

Najboljši
šivalni stroj
je edino le

Josip
Petelinc-a

znanka
Gritzner in Adler

za rodbino, obrt in industrijo
Ljubljana blizu Prešerno-
vega spomenika
Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija.
Delavnica za popravila
Na veliko Telefon 913 Na malo

Generalno zastopstvo

„Jadranske zavarovalne družbe“

(Riunione Adriatica di Sicurtà)

v Ljubljani, Beethovnova ul. 4

naznanja, da je svojo že 25 let obstoječo

glavno zastopstvo v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 20

razširilo v tem zmislu, da je pridobilo gospoda Otmarja Megliča, višjega davčnega upravitelja v pokoju, kot organizacijskega sodelavca za mariborsko oblast.

Družba je vsled dolgoletnega delovanja in kulantnega poslovanja najboljše upe- ljana in upa, da bo tudi zanaprej opravičila v polnem obsegu do sedaj izkazanega zaupanja p. n. strank.

Knjigovodja-bilancist

zmožen tudi vseh ostalih pisarniških poslov, išče zaposlenja par ur dnevno. Ponudbe pod „BILANCIST takoj“ na upravo „Trgovskega lista“.

Važno za trgovce!

Izšla je

Blasnikova

Velika Pratika

za navadno leto 1925,
ki ima 365 dni.

Velika Pratika je najstarejši slovenski kmetijski koledar, ki je še danes najbolj vpo- števan in zahtevan od vsake slovenske rodbine.

Stane v nadrobni prodaji
Din 5.—.

Trgovci dobe popust tako, da je čeden zaslužek zasiguran.

Naroči se pri:

J. Blasnika nasled.

tiskarna in litografski umet- niški zavod

v Ljubljani, Breg št. 12

Veletrgovina

kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga

sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna
in solidna postrežba!
Zahtevajte cenik!

Priporoča se:

tovarna perila
„TRIGLAV“

Ljubljana, Kolodvorska ulica 8
Nasproti hotela „ŠTRUKEL“

Telef. št. 233.

Telef. št. 233.

Tvrška

T. Mencinger

špecerijska in delikatesna
trgovina na veliko

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 43

in

Komenskega ulica št. 24

priporoča prvovrstni bohinjski sir
salami, ribje konzerve, prekajeno
šunko in meso pripravljeno po
praškem načinu. — Lastna pra-
žarna za kavo z električnim
obratom. — Velika zaloga ru-
dninskih vod.

Priložnost
nakupa

! Na drobno in debelo!

Vsled pomanjkanja pro-
storov razprodam pismen
papir v mapah in kasetah
kakor tudi druga razna Mi-
klavževa in božična da-
rila, po izdatno znižani ceni.
Oglejte si izložbe in cene!

S spoštovanjem

VILKO WEIXL

veletrgovina, Maribor

Priložnost
nakupa

Razširjajte

„Trgovski list“!

LJUBLJANA

SIMON GREGORČICEVA ULICA 13

Telefon št. 552

se priporoča

za naročila vseh v njeno stroko
spadajočih del.

Lastna knjigovoznica.

Izvršitev točna in solidna!

Kovčeki Rekord

za potovanje, z 1 ali 2 vlož-
koma, ploščati kovčeki, ladij-
ski kovček v vseh velikostih
v zalogi pri
IVAN KRAVOS, Maribor
Aleksandrova cesta 13.
Kovčke za vzorce in potnike
se izgotovi po naročilu v lastni
torbarski delavnici.